

Giàu nghèo

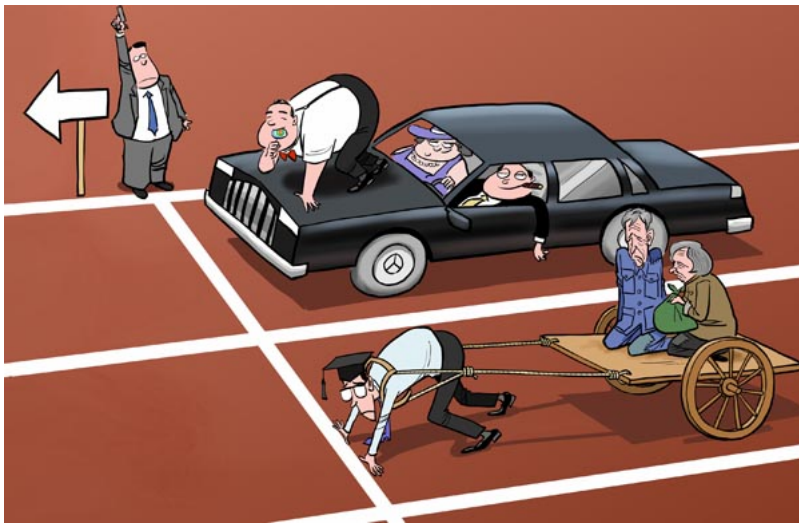
Tác Giả: Lê Phan

Thứ Hai, 31 Tháng 1 Năm 2011 14:33

Tuần này tại Davos các “đại gia” lại tiếp tục bàn chuyện thế giới.

Những phiên chợ hàng cũng xa rời thực tế như các chính trị gia Anh trong chính phủ liên danh hiện nay. Bởi ngày chúng ta càng thặng dư mặt thế giới phân cực, không phiên chợ giàu và phiên chợ nghèo mà là phiên chợ người quá giàu và đội đa số vất vả kiếm sống.

Cuộc họp hàng năm của diễn đàn kinh tế thế giới ở Davos năm nay có 2,500 người tham dự.

Diễn đàn này, do ông Klaus Schwab thành lập với mục đích thuyết chân thành là để làm nên các ông bà nhà giàu nghĩ đến chuyện lòng tận tâm, năm nay sẽ phiên, dù muốn hay không, tiếp trung vào mặt hậu quả khôn lường của cuộc cách mạng kỹ thuật và hiện tượng toàn cầu hóa, đó là mục đích đem lại cảm giác cho những người hiện thực không có ăn, nó cũng tạo nên một kho tàng cách ngày càng xa giữa những ông bà nhà giàu, dù cho họ sống ở đâu, và toàn thể dân chúng còn lại.

Chỉ số hạnh phúc đó thay đổi rõ rệt ở Hoa Kỳ, nơi mà từ năm 1980 đến năm 2005, hơn 80 phần trăm gia tăng trong lợi tức đã đổ vào chỉ số vốn vốn có 1 phần trăm những người giàu có nhất. Số cách biệt giữa những ông bà nhà giàu với toàn thể mọi người khác ở Hoa Kỳ nay đã lớn nhất trong bất cứ giai đoạn nào kể từ khi cuộc đời kỹ thuật phát triển từ năm 1930.

Số bất bình đẳng trong lối tiêu thụ và ý không phải chỉ xảy ra ở Hoa Kỳ. Ở Anh Quốc, ở Canada, và ngay cả ở những quốc gia vốn có thể ít bất bình đẳng như các quốc gia Bắc Âu, Đức hay Úc, chuyện này cũng xảy ra. Trước kia người ta thường thấy hình thức nghèo khổ ở giàu quá như vậy ở các quốc gia “chậm tiến” hay “đang phát triển” như Brazil, Mexico hay Nam Phi. Nhưng nay số mức bất bình đẳng về lối tiêu thụ của một triệu người sống ở 1 phần trăm dân số và đi đã số 99 phần trăm còn lại còn thấp hơn là Hoa Kỳ thì các quốc gia đang lên như Ấn Độ hay Trung Quốc.

Giáo sư Robert Reich, một vị cố vấn bộ trưởng lao động của Hoa Kỳ, đã đi đến số bất bình đẳng đó qua một thống kê kê rõ ràng hơn: Năm 2005, ông Bill Gates có lối tiêu thụ là 46 tỉ đô la và ông Warren Buffet có lối tiêu thụ là 44 tỉ đô la. Cũng năm đó, tổng cộng tài sản của 120 triệu người ở Mỹ có gần một nửa cùng của gần một tỉ người, khoảng 40 phần trăm dân số, chỉ kiếm được khoảng 95 tỉ đô la, chỉ hơn một chút tổng lối tiêu thụ của hai ông Gates và Buffet.

Dĩ nhiên thường gặp hai người giàu nhất và nhì thế giới là người Ấn Độ, nhưng họ tiêu thụ cho mức chi tiêu hàng ngày. Số mức tiêu thụ của 1 phần trăm của các gia đình Hoa Kỳ giàu có nhất, khoảng 15,000 người, chỉ bằng của 1 phần trăm tổng lối tiêu thụ của quốc gia năm 1974. Nhưng đến năm 2007, số người này đã chi tiêu đến 6 phần trăm của tổng lối tiêu thụ quốc gia. Số sai biệt đó, nếu tính thành tiền, sẽ lên đến nhiều trăm tỉ đô la.

Nhưng điều này không phải là bí mật, nhưng điều bất ngờ là chi tiêu hàng ngày này không được mọi người nghiên cứu. Ông Branko Milanovic, một kinh tế gia của Ngân Hàng Thế Giới và nhận xét “các cuộc nghiên cứu về bất bình đẳng giữa các cá nhân không được mọi người hàng ngày,” bởi theo ông “những người giàu không thích nói chuyện đó”.

Ông Milanovic không phải là một vị đồng nghiệp của một vị tiến sĩ ở Washington đã báo ông “Ban quản trị của viện nghiên cứu sẽ không mua tài trợ những nghiên cứu mang cái tựa ‘bất bình đẳng trong lối tiêu thụ hay tài sản’”. Ông kết luận “Hơn số tài trợ bất cứ điều gì liên quan đến giảm nghèo, những bất bình đẳng là chuyện khác.”

Một vấn đề khác về số bất bình đẳng này là nó thường bị che giấu không những bởi những ông bà nhà giàu mà vì những toàn cầu hóa và những tiến bộ kỹ thuật những người nghèo bây giờ cũng khá giàu hơn trước.

Đi n hình c a tình tr ng này là hi n tr ng Vi t Nam. Hi tr c khi chính quy n theo đ i ch nghĩa t b n hoang dã m o danh “xã h i ch nghĩa v i đ nh h ng th tr ng”, ph i nói Vi t Nam lúc đó ai cũng nghèo. Có th các ông trung ng đ ng hay b chính tr khá h n, nh ng so v i thiên h thì các ông cũng không b ng ai.

Còn dân chúng thì th t thê th m. Chúng tôi còn nh trong nh ng năm ngay tr c Đ i M i, Đ ng B ng Sông C u long, c nh ng i đi cày m c áo vá nhi u m nh không thi u. Và nh sáng ki n “giá, l ng, ti n” l n đ u tiên Đ ng B ng Sông C u Long, v a lúa nay là c a th gi i, bi t ăn đ n.

Nh ng nay hôm n tôi đ c trên báo đ i n t VNEexpress bài phóng s v nh ng k s ng bên xa hoa c a thành ph Hà N i, n i mà T t ch là cái bánh ch ng, gói k o c a các t ch c t thi n mang t i, nh ng đ u sao các em bé trong các căn nhà làm b ng tre n a ch p vá trên nh ng phao n i trên bãi gi a sông H ng đó cũng có áo qu n lành l n. So v i nh ng ông bà t phú, m t phút h ng đi ăn tô ph 35 đ la hay cao h ng h n n a, mua xe h i Rolls-Royce Phantom r i gi i phi c v n c cho k p m t đ p nào đó, thì cu c s ng c a h b n hàn l m.

Nh ng so v i cái th i mà nh ng ng i trong n c gi i là “bao c p” khi m t kg đ ng, m t cân g o là quà quý thì qu là cu c s ng c a t t c m i ng i đ u đã c i thi n.

Nói v y không có nghĩa là bi n minh cho s b t công b ng này nh T p chí The Economist. T p chí kinh tài này đã tr tài hùng bi n đ ch ng minh là ng i giàu có ích cho qu c gia và cho th gi i. T báo nói là c i t là ph i l i cu n gi i trung l u và h l u lên ch không ph i là đ y ng i giàu xu ng, đ u t vào giáo d c và h y b nh ng hàng rào giáo d c, h y b nh ng lu t l ch ng l i s th ng ti n và t p trung công chi vào nh ng ng i c n thi t nh t.

Nói thì r t hay nh ng đ u t vào giáo d c hay “h y b các hàng rào giáo d c” cũng không làm sao có th giúp cho con cái c a nh ng ng i đang th t nghi p, s ng b ng tr c p, trong khu nhà xã h i hay trong các xóm nghèo, có th đi h c ch nói là có th th ng ti n.

Có l t The Economist cũng nh các lãnh t hi n nay c a Anh Qu c, v n “đ b c đ i u”, t lúc ra đ i ch a bao gi ph i v t l n ki m s ng nên không hi u đ c cái n i kh c a nh ng ng i

Giàu nghèo

Tác Giả: Lê Phan

Thứ Hai, 31 Tháng 1 Năm 2011 14:33

---

ch y ă n t ng b a.

Đi u còn đáng lo ng i h n n a là ngay giai c p trung l u, nh ng ng i mà Hoa K có l i t c kho ng 200,000 đô la m t năm, cũng đang v t l n. Năm 2003 ch ng h n, trong khi s 1 ph n trăm giàu nh t có l i t c gia tăng 176 ph n trăm trong khi l i t c c a nhóm k t p t c là 5 ph n trăm sau đó, ch tăng có 69 ph n trăm. Và s gia tăng này nhi u khi ch vì b y gi c v ch ng cùng qu n qu t đi làm.

V l i m t trong nh ng đi u mà n u các nhà kinh t không nh , các nhà nghiên c u chính tr khó quên, đó là m t xã h i b t công s là m t xã h i b t m n, và m c đ b t m n, m t khi có đ ng c , s bùng n .

Ch c n vài năm thiên tai, giá th c ph m tăng v t, kinh t trì tr , chính quy n không còn s c tài tr n a là b t n s x y ra. Đó là nh ng gì đang x y ra Tunisia, Ai C p và nay đã lan đ n Yemen.

Vi t Nam hay Trung Qu c, chính quy n đã m c nhiên th a thu n v i dân chúng là n u đem l i đ c c m no áo m c thì h s đ c t p t c đ c quy n cai tr . Nh ng kinh t đ u có lúc nào cũng đi lên, khi chu k đi xu ng thì b t m n đi lên. Lúc đó b t bình đ ng s là cái gai tr c m t c a 99 ph n trăm ng i dân còn l i. B o lo n s x y ra.